

Zahraníčné aktivity

6. Zahraničné aktivity

6.1. NBS a integračný proces

Slovensko o členstvo v Európskej únii formálne požiadalo v júni 1995 na Európskej rade v Cannes. V decembri 1999 rozhodla Rada Európskej únie na svojom vrcholnom zasadnutí v Helsinkách o začatí rozhovorov o členstve Slovenskej republiky v EÚ.

Prístupové rokovania so Slovenskom sa úspešne zavŕšili 13. decembra 2002 a 16. apríla 2003 bola podpísaná Zmluva o pristúpení k EÚ. V referende, ktoré sa konalo v dňoch 16. – 17. mája 2003, vyjadrila väčšina občanov SR podporu členstvu v EÚ.

Po podpise Zmluvy o pristúpení sa Slovenská republika spolu s ostatnými pristupujúcimi krajinami aktívne zúčastňovala na zasadnutiach orgánov európskych inštitúcií, do 1. mája 2004 v úlohe pozorovateľa. Po úspešnej ratifikácii Prístupovej zmluvy sa Slovenská republika stala od 1. mája 2004 členom Európskej únie.

V súvislosti s členstvom SR v EÚ pokračovala účasť zástupcov od najnižšej expertnej úrovne v pracovných skupinách Európskej komisie a Rady Európskej únie až po účasť ministrov na zasadnutiach Rád ministrov a účasti predsedu vlády na zasadnutiach Európskej rady (s možnosťou hlasovať). Na zasadnutiach vo výboroch a pracovných skupinách Rady EÚ a Európskej komisie NBS pravidelne zastupovali guvernér, viceguvernéri a experti z jednotlivých úsekov NBS.

Prístupový proces SR do Európskej únie bol jednou z priorít NBS. Po vstupe do EÚ upriamuje NBS pozornosť na úlohy, ktoré jej vyplývajú z členstva.

Základom rozhodovacieho procesu EÚ je tvorba legislatívy Spoločenstva, ktorá má tri štádiá – iniciatíva, prerokovanie a rozhodnutie. Európska komisia je iniciatívnym orgánom EÚ a má výhradné právo navrhovať legislatívu EÚ a predkladať ju Rade EÚ a Európskemu parlamentu na schválenie. Návrhy sa pripravujú v špecializovaných výboroch a pracovných skupinách Európskej komisie (je ich 700 až 1 000). Po ukončení diskusie Európska komisia oficiálne predkladá návrh Rade EÚ. V rámci Rady EÚ sa o návrhu ďalej diskutovalo vo výboroch a pracovných skupinách. Po uzatvorení rokovaní v pracovných skupinách a výboroch Rady EÚ sa návrh ďalej predkladá na rokovanie

COREPER 1 a COREPER 2. Následne je návrh predložený Rade ministrov na záverečné odsúhlasenie (okrem prípadov, keď je v zmysle spoloorozhodovacích postupov potrebné odsúhlasenie aj v Európskom parlamente).

Aktívne zapojenie expertov NBS do tohto procesu v rámci Slovenskej republiky koordinuje rezortná koordinačná skupina pre záležitosti EÚ, ktorá bola zriadená guvernérom NBS v júni 2003. Základnou úlohou tejto skupiny je zabezpečovať formou stálej komunikácie s komisiou pre záležitosti EU1 a EU2, zriadenou na Ministerstve zahraničných vecí SR, plynulý prenos relevantných informácií do NBS s cieľom ich využitia, resp. zabezpečenia príslušnými organizačnými útvarmi banky, ako aj koordinácia účasti zástupcov NBS na rokovaniach v zahraničí.

Zmluva o Ústave pre Európu

Dňa 29. októbra 2004 bol v Ríme podpísaný text prvej európskej ústavy najvyššími predstaviteľmi 25 členských štátov EÚ.

Na texte Európskej ústavnej zmluvy sa zástupcovia európskej dvadsaťpäťky dohodli po dlhých rokovaniach 18. júna 2004 v Bruseli, počas írskoho predsedníctva v EÚ. Euroústava vstúpi do platnosti 1. novembra 2006, ak ju dotedy ratifikujú všetky členské štáty.

V priebehu roka 2004 predkladala NBS svoje podnety pri spracovaní pripomienok k návrhu ústavnej zmluvy, ako aj pri spracovaní porovnania stavu, ktorý ústavná zmluva zavádza a súčasne platným stavom primárneho práva podľa Zmluvy z Nice.

Liberalizácia devízového režimu v SR

Významnou oblasťou prispôsobovania legislatívy SR k legislatíve EÚ bola liberalizácia devízového režimu. Mala dve etapy. V prvej boli liberalizované všetky bežné platby a dlhodobé a strednodobé pohyby kapitálu (s lehotou splatnosti dlhšou ako jeden rok). Druhá etapa sa týkala pohybov krátkodobého kapitálu a realizovala sa až v poslednej fáze transformácie. Slovenská republika splnila 1. októbra 1995 článok VIII Článkov dohody MMF, čím sa slovenská koruna

stala konvertibilnou v rámci bežného účtu platobnej bilancie.

Postup liberalizácie devízového režimu

1. február 1995

- Priame investície do členských krajín Európskej únie.

1. december 1996

- Priame investície do krajín OECD.
- Nadobúdanie nehnuteľností tuzemcami v členských štátoch OECD.
- Export a import bankoviek a mincí denominovaných v slovenskej alebo zahraničnej mene – ohlasovacia povinnosť – viac ako 150 000 Sk (turistika) alebo 20 000 Sk (poštové poukážky, zásielky).
- Finančné úvery poskytnuté tuzemcami cudzozemcom so sídlom v členskom štáte OECD so splatnosťou dlhšou ako 5 rokov.
- Finančné úvery prijaté tuzemcami od cudzozemcov so splatnosťou dlhšou ako 3 roky.

1. apríl 1998

- Vydanie zahraničných cenných papierov na obchodovanie v tuzemsku alebo ich uvedenie na tuzemský trh, ak ide o zahraničné cenné papiere emitenta so sídlom v členskom štáte OECD, s ktorými sa obchoduje na hlavnom trhu zahraničnej burzy cenných papierov, alebo ide o štátne dlhopisy členských štátov OECD.
- Povolenie pre tuzemcov obchodovať s uvedenými cennými papiermi.
- Zrušenie ponukovej povinnosti.
- Pobočky zahraničných bánk – nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v tuzemsku, ktoré sú nevyhnutné na získanie prevádzkových priestorov na účel výkonu činností na základe zmluvy o dielo (prevod takto získaných nehnuteľností na iný subjekt až po 10 rokoch od nadobudnutia).

1. január 2000

- Rozšírenie operácií so zahraničnými cennými papiermi uvedenými v liberalizácii k 1. aprílu 1998 aj mimo krajín OECD.
- Vydanie domácich dlhopisov so splatnosťou 1 a viac rokov v zahraničí.
- Finančné úvery poskytnuté tuzemcami cudzozemcom so sídlom v členskom štáte OECD so splatnosťou dlhšou ako 1 rok.
- Finančné úvery prijaté tuzemcami od cudzozemcov so splatnosťou dlhšou ako 1 rok.
- Ručenia, garancie a finančné podporné prostriedky so splatnosťou dlhšou ako 1 rok.
- Finančné inštitúcie (pobočky zahraničných bánk, zahraničných poisťovní, zahraničných obchodníkov s cennými papiermi a zahraničných správcovsých spoločností) – nadobúdanie vlastníckeho práva

k nehnuteľnostiam v tuzemsku, ktoré sú nevyhnutné na získanie prevádzkových priestorov na účel výkonu činností.

1. január 2001

- Prijímanie a poskytovanie finančných úverov s lehotou splatnosti kratšou ako 1 rok.
- Ručenia, garancie a finančné podporné prostriedky so splatnosťou kratšou ako 1 rok.
- Cudzozemec so sídlom v členskom štáte EÚ alebo OECD, ktorý má v tuzemsku zriadenú organizačnú zložku na podnikanie – nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v tuzemsku, ktoré sú nevyhnutné na získanie prevádzkových priestorov pre túto organizačnú zložku.
- Rozšírenie operácií so zahraničnými cennými papiermi, ktoré nie sú obchodované na hlavných trhoch zahraničných búrz cenných papierov.

1. január 2002

- Liberalizácia operácií so zahraničnými cennými papiermi v tuzemsku.

1. január 2003

- Liberalizácia finančných derivátov a zostávajúcich obmedzení s cennými papiermi.

1. január 2004

- Zrušenie repatriačnej povinnosti, liberalizácia operácií s vkladovými účtami tuzemcov v zahraničí a liberalizácia operácií s cudzou menou v tuzemsku a zahraničí.
- Liberalizácia priamych investícií mimo štátov OECD a Európskeho hospodárskeho priestoru a portfóliových investícií.
- Nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam mimo štátov OECD a EHP.

1. máj 2004

- Cudzozemci – nadobúdanie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam okrem nehnuteľností, ktorých nadobudnutie je obmedzené osobitnými predpismi, a okrem nadobudania poľnohospodárskej pôdy s výnimkou občanov SR a štátnych príslušníkov členského štátu EÚ, ktorí majú prechodný pobyt v SR a ktorí na pôde hospodára najmenej 3 roky po nadobudnutí platnosti Zmluvy o prístupí SR k EÚ.

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) a Európska centrálna banka (ECB)

Európsky systém centrálnych bánk je tvorený Európskou centrálnou bankou a národnými centrálnymi bankami 25 členských štátov Európskej únie, pričom ECB a národné centrálné banky členských štátov, ktoré zaviedli euro, tvoria spolu Eurosystem. Eurosystem a ESCB sú riadené orgánmi ECB s rozhod-

vacou právomocou, ktorými sú Rada guvernérov ECB a Výkonná rada ECB. Tretím, prechodným orgánom s rozhodovacou právomocou, je Generálna rada ECB. Jej zriadenie súvisí s existenciou členských štátov EÚ, ktoré ešte nezaviedli euro (Dánsko, Švédsko, Veľká Británia a od 1. mája 2004 aj 10 nových členských štátov EÚ). Na čele všetkých troch orgánov stojí prezident ECB Jean-Claude Trichet.

Spolupráca Národnej banky Slovenska s Európskou centrálnou bankou sa vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie podstatne zmenila. Do 30. apríla 2004 pôsobili zástupcovia NBS na rokovaní príslušných orgánov ECB (Generálna rada ECB, výbory ESCB) v úlohe pozorovateľov, po vstupe Slovenskej republiky do EÚ sa guvernér NBS stal členom Generálnej rady ECB a zástupcovia NBS boli nominovaní za členov do všetkých dvanástich výborov ESCB. Práca výborov je zameraná na zabezpečenie plnenia konkrétnych úloh ESCB vrátane prípravy dokumentov na rokovania Generálnej rady a Rady guvernérov ECB. Ďalší odborní pracovníci NBS participovali na práci vnútorných štruktúr jednotlivých výborov.

Významnou a úplne novou súčasťou činnosti NBS sa od vstupu SR do EÚ stali konzultácie návrhov legislatívnych opatrení NBS, ktoré spadajú do kompetencie ECB. V záujme transparentnosti legislatívneho procesu v rámci EÚ sú štátne orgány členských štátov EÚ povinné predkladať návrhy svojich právnych ustanovení vo vecnej pôsobnosti ECB na pripomienkovanie ECB a ostatným členským štátom. Národná banka Slovenska predložila príslušné návrhy na pripomienkovanie a zároveň pripomienkovala stanoviská ECB k návrhom právnych ustanovení ostatných členských štátov Európskej únie.

Štrukturálne fondy EÚ

NBS mala v roku 2004 až do ukončenia prístupového procesu zastúpenie v Prípravnom výbore pre štrukturálne fondy (PVŠF). Touto formou sa zúčastňovala na vytváraní podmienok a uceleného systému postupov a procedúr spĺňajúcich požiadavky Európskej komisie pre čerpanie finančných prostriedkov na ekonomický a sociálny rozvoj Slovenska prostredníctvom štrukturálnych fondov únie.

V roku 2004 bola zabezpečená účasť NBS aj pri začatí aktivít Monitorovacieho výboru pre Sektorový operačný program Priemysel a služby SR, pričom sa pozornosť sústredila hlavne na proces stanovovania kritérií pre výber činností, posudzovanie dosiahnutých výsledkov a cieľov tohto programu.

Európska komisia sleduje, aby výdavky štrukturálnych fondov boli použité na zabezpečenie kompatibility s politikou Európskej únie. Koordináciu aktivity fon-

dov v rámci jednotlivých krajín zabezpečujú osobitné riadiace a platobné orgány, ktorých inštitucionalizácia sa zavŕšila na príslušných ministerstvách. Pre účely monitorovania pomoci, určovania kritérií pre výber činností, posudzovanie dosiahnutých výsledkov a cieľov sa kompetencie a spolupráca rozšírila aj na iné orgány a inštitúcie vrátane NBS, čo v konečnom dôsledku smeruje k účinnejšiemu a komplexnejšiemu uplatňovaniu cieľov regionálnych a sektorových operačných programov.

Program Phare

Po úspešnom ukončení reštrukturalizačných projektov, zavŕšených privatizáciou najväčších slovenských komerčných bánk, ako aj pomoci Slovenskej konsolidáčnej, a. s., pri vysporiadaní sa s portfóliom klasifikovaných úverov, ktoré boli do nej prevedené v rámci predprivatizačného ozdravenia bánk, sa technická pomoc Phare sústredila na potreby NBS.

Koncom roka 2003 začal malý twinningový projekt v rámci Finančného memoranda 2001 (FM 2001), ktorého cieľom bolo zvýšenie odbornosti vybraných pracovníkov bankového dohľadu NBS v oblasti používaných techník a typológie prania špinavých peňazí. Hlavným cieľom projektu bola praktická aplikácia medzinárodne akceptovaných opatrení FATF (Finančná akčná skupina na boj proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti) na odhaľovanie transakcií podozrivých z prania špinavých peňazí v bankovom systéme. Súčasťou spracovaného manuálu bol aj návrh postupov auditu NBS pri previerkach preventívnych opatrení prijatých komerčnými bankami proti praniu špinavých peňazí.

V nadväznosti na schválenie vládneho návrhu koncepcie integrovaného dohľadu nad finančným trhom a vzhľadom na nadobudnutie účinnosti zákona č. 96/2002 Z. z. o dohľade nad finančným trhom, schválila vláda SR v rámci FM 2002 spoločný projekt NBS a Úradu pre finančný trh (ÚFT) Posilnenie dohľadu nad finančným sektorom a Európska komisia odsúhlasila na jeho realizáciu grant vo výške 2 mil. EUR.

Rámcovým cieľom projektu je prispieť k vzájomnej koordinácii bankového dohľadu vykonávaného NBS a dohľadu nad kapitálovým trhom a poisťovníctvom vykonávaného ÚFT.

Vzhľadom na jeho komplexnosť bol projekt rozdelený do dvoch tematických blokov, ktoré tvoria samostatné podprojekty: Technická a právna pomoc (1,4 mil. EUR) a Vývoj softvéru a expertná pomoc pri vývoji systému včasných varovaní pre ÚFT a NBS (0,6 mil. EUR).

Kontrakty k projektu boli podpísané v júni 2004. Realizáciu prvého projektu Technická a právna pomoc

zabezpečujú experti konzorcia pod vedením Wiener Börse AG, Rakúsko. Cieľom tejto časti projektu je podporiť technickú integráciu oboch dohľadov a skvalitniť monitorovacie a kontrolné mechanizmy dohľadu nad finančným trhom SR. Projekt sa začal v júni 2004 a má byť ukončený do konca októbra 2005.

Druhý podprojekt Vývoj softvéru a expertná pomoc pri vývoji systému včasných varovaní pre ÚFT a NBS má za cieľ dosiahnuť, aby dohľad vykonávaný ÚFT bol k termínu integrácie na porovnateľnej technickej úrovni ako bankový dohľad a zároveň, aby bol do informačného systému ÚFT implementovaný systém včasných varovaní. Cieľom v oblasti bankového dohľadu je skvalitniť informačný systém vyhodnocovania rizík. Realizáciu projektu zabezpečuje grécka spoločnosť ASYK, SA v spolupráci s lokálnymi expertmi. Projekt sa začal v júli 2004 a má byť ukončený v auguste 2005.

V roku 2004 boli dokončené práce na technickom zadaní projektu a do konca roka bola pripravená verejná súťaž na projekt Podpora implementácie rizikovo orientovaného dohľadu, na ktorý bolo v rámci posledného predvstupového finančného memoranda Phare vyčlenených 1,25 mil. EUR. Tento projekt má v oblasti konsolidovaného dohľadu nad úverovými inštitúciami napomôcť implementáciu novej dohody o kapitáli – Bazilej II.

6.2. Spolupráca NBS s medzinárodnými inštitúciami

Medzinárodný menový fond (MMF)

Spolupráca Národnej banky Slovenska s Medzinárodným menovým fondom sa v posledných rokoch podstatne zmenila. Vzhľadom na stabilné makroekonomické prostredie, dobrú rozpočtovú a menovú politiku sa Slovenská republika zaradila medzi krajiny, ktoré majú voči MMF vyrovnané všetky finančné záväzky a nečerpajú žiadne pôžičky. Preto sa vzájomná spolupráca v roku 2004 rozvíjala hlavne prostredníctvom misií.

Misia MMF, ktorá navštívila Slovensko v máji 2004, vo svojej záverečnej správe uviedla, že hospodársky rast Slovenska v porovnaní s ostatnými krajinami Višegrádskej štvorky je priaznivejší aj vďaka stabilnému makroekonomickému prostrediu, čo je výsledok veľmi dobrej rozpočtovej a menovej politiky v posledných rokoch.

Pravidelné konzultácie so Slovenskou republikou podľa článku IV, ktoré sa raz za rok vedú s každou členskou krajinou, sa uskutočnili počas misie v októbri/novembri 2004. Misia MMF pozitívne ohodnotila zvýšenie hospodárskeho rastu a zníženie salda platobnej bilancie. Tento vývoj bol podporený priamymi zahraničnými investíciami, zdravším podnikateľským prostredím a štrukturálnymi reformami. Misia ocenila

prijatie rámca menovej politiky Národnou bankou Slovenska, avšak poznamenala, že vysoké riziká spojené s infláciou a rekordne nízkymi úrokovými mierami ponechávajú malý priestor pre ďalšie znižovanie úrokovej sadzby. Zdôraznila, že ak by pokračoval významný prílev kapitálu, základným nástrojom na zníženie inflácie musí byť silnejšia fiškálna politika. Misia privítala plánované včlenenie Úradu pre finančný trh do Národnej banky Slovenska.

Jarné a výročné zasadnutie výborov Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky vo Washingtone boli zamerané hlavne na témy týkajúce sa výhľadu svetovej ekonomiky a finančných trhov, posilnenia funkcie dohľadu MMF pri prevencii kríz a pokroku dosiahnutom pri ich riešení. Diskutovalo sa aj o boji proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu, úlohe MMF v krajinách s nízkymi príjmami, ako aj o kvótach členských krajín a ďalších aktuálnych otázkach.

Po jarnom zasadnutí MMF a Svetovej banky sa v júni 2004 v Kazachstane uskutočnilo stretnutie predstaviteľov belgickej skupiny (konštituencie) MMF a Svetovej banky na úrovni zástupcov guvernérov centrálnych bánk a zástupcov ministrov financií. Účastníci stretnutia diskutovali o vývoji na svetových energetických trhoch so zvláštnym dôrazom na produkciu ropy, jej distribúciu a dopyt, ako aj o štruktúre finančného dohľadu a úlohe centrálnej banky pri monitorovaní a udržiavaní finančnej stability.

Svetová banka

V januári 2004 bola uhradená druhá splátka príspevku Slovenskej republiky v rámci 13. doplnenia zdrojov Medzinárodného združenia pre rozvoj (IDA) vo výške 32 006 700 Sk (660 000 SDR). Splátka sa uskutočnila v súlade s uznesením vlády SR č. 791 z 10. júla 2002, ktorým bol schválený návrh na pristúpenie SR k 13. doplneniu zdrojov IDA na pomoc najchudobnejším krajinám sveta. Už zaplatením prvej časti príspevku, ktorý bol uhradený v roku 2003, sa SR zaradila medzi donorské štáty IDA.

V apríli 2004 uvoľnila Svetová banka tretiu a zároveň poslednú tranžu vládnej pôžičky na reštrukturalizáciu podnikového a finančného sektora (Enterprise and Financial Sector Adjustment Loan – EFSAL), čím bola završená jej asistencia pri reforme bankového sektora v Slovenskej republike.

V júni 2004 bola schválená nová Stratégia partnerstva (Country Partnership Strategy) pre Slovenskú republiku, ktorá vytvorila rámec pre ďalšiu spoluprácu na roky 2005 – 2007. Stratégia počíta s relatívne nízkym úverovým rámcem vo výške 17 mil. USD z dôvodu čoraz lepšieho prístupu SR k úverovým zdrojom. Zameriava sa na oblasť fiškálnej konsolidácie, imple-

mentáciu štrukturálnych reforiem s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti ekonomiky a na zmiernenie chudoby a sociálnu inklúziu.

V priebehu roka 2004 začala regionálna kancelária Svetovej banky vydávať štvrťročnú správu o hospodárskom vývoji v ôsmich nových krajinách EÚ (tzv. EU-8). V správach monitoruje ich ekonomický vývoj, ako aj pokračujúci reformný proces. Medzi jej ďalšie aktivity v roku 2004 patrili poskytnutie grantu vláde SR na efektívne informovanie verejnosti o význame a obsahu vládnych reforiem vo výške 350 tis. USD, ako aj organizácia rôznych konferencií, workshopov a diskusných fór. Celkovo sa aktivity banky postupne zameriavajú viac na neúverovú pomoc poskytovanú vo forme analytických a poradenských činností pri uskutočňovaní ďalších reforiem. Týmto sa Slovenská republika postupne dostáva do novej fázy partnerskej spolupráce, ktorá bude zavŕšená graduáciou, teda konečným prechodom do pozície donora.

Banka pre medzinárodné zúčtovanie (BIS)

Národná banka Slovenska si aj v roku 2004 plnila povinnosti akcionára Banky pre medzinárodné zúčtovanie. Na základe rozhodnutia 74. valného zhromaždenia BIS, konaného 28. júna 2004, prijala dividendy za finančný rok 2003/2004, ukončený 31. marca 2004, vo výške 225 SDR na akciu. Celková suma prijatých dividend predstavovala 600 750 SDR (724 666,70 EUR).

Predmetom pravidelných zasadnutí BIS, na ktorých sa zúčastňoval aj guvernér Národnej banky Slovenska, boli v roku 2004 významné otázky centrálného bankovníctva, ako sú Bazilej II (New Basel Capital Accord), ERM II, úloha a činnosť Výboru pre platobné a zúčtovacie systémy (Committee on Payment and Settlement Systems). Guvernéri ďalej rokovali aj o vývoji finančných trhov a inštitúcií, fiškálnych pravidlách, probléme globálnej likvidity, vzťahu centrálnej banky k poisťovníctvu a ratingových agentúrach.

K odbornej spolupráci bánk prispievala Banka pre medzinárodné zúčtovanie aj pravidelnými prehľadmi vývoja devízového trhu a analýzami finančných trhov, ako aj prostredníctvom činnosti Bazilejského výboru pre bankový dohľad, Výboru pre platobné a zúčtovacie systémy, Výboru pre globálny finančný systém, Výboru pre trhy a prostredníctvom ďalších odborných zoskupení.

Japan Bank for International Cooperation (JBIC)

V dôsledku zmien podmienok na úverovom a peňažnom trhu sa výrazne znížil záujem obchodných bánk o ďalšie využívanie úverových liniek Two Step Loan,

ktoré JBIC v priebehu rokov 1994 až 1997 poskytla Národnej banke Slovenska. Na základe rozhodnutia Bankovej rady NBS uskutočnila Národná banka Slovenska v septembri 2004 predčasnú splátku v prospech JBIC v sume celého zostatku peňažných prostriedkov Two Step Loan.

Európska investičná banka (EIB)

SR sa po vstupe do EÚ stala členom EIB, z čoho vyplynula povinnosť realizácie podmienok splátkového kalendára na kapitál upísaný v objeme 408 489 500 EUR. Podľa zmluvy o pristúpení SR k EÚ je určená osemročná lehota splatenia úhrnnej sumy upísaného kapitálu a v roku 2004 bola vykonaná jeho prvá úhrada vo výške 9 446 046 EUR.

V súlade s politikou orgánov EÚ sa EIB dostáva do kľúčovej pozície pri zabezpečovaní rozvojových programov členských štátov a v ostatnom čase je v centre pozornosti najmä osobitná výzva Rady Európy na podporu programu Európska akcia pre rast, s ktorou sa spája proces tvorby technických, právnych, administratívnych a účtovníckych predpokladov realizácie infraštrukturálnych a inovačných projektov. Mechanizmus úverovania týchto projektov využíva osobitný nástroj tzv. rámcových úverov, poskytovaných komerčným bankám. Okrem toho sa začal širšie využívať aj systém štátnej záruky, pričom zmluvnou stranou je v daných prípadoch Ministerstvo financií SR, ktoré plní funkcie platobného orgánu zapojeného do realizácie štrukturálnych operácií.

Rada EIB schválila rámcový úver vo výške 400 mil. EUR pre projekty v železničnej doprave a v objeme 350 mil. EUR pre projekty súvisiace s výstavbou diaľnic. Vo vzťahu k spolufinancovaniu štrukturálnych fondov bol zmluvne dohodnutý vládny úver 95 mil. EUR na obdobie 25 rokov, ktorého splácanie možno začať až po roku 2010. Úverové zdroje EIB sa postupne stávajú významným nástrojom podpory Národného rozvojového plánu SR.

Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR)

Európska banka pre obnovu a rozvoj sa v roku 2004 podieľala na financovaní aktivít v Slovenskej republike v súlade so svojou stratégiou, pričom hodnota poskytnutých prostriedkov EBOR predstavuje 83 mil. EUR. Jej prioritné aktivity počas roka 2004 boli sústredené najmä na spoločný úverový program EBOR a EÚ zameraný na financovanie malých a stredných podnikov.

Na 13. výročnom zasadnutí Rady guvernérov členských štátov EBOR, ktoré sa konalo v Londýne 18. – 19. apríla 2004, sa potvrdil postoj EBOR k novým členským štátom EÚ. EBOR je ochotná ďalej pokračovať

čovať v investičných aktivitách a v podpore pre nové členské štáty EÚ, zároveň však bude svoje ťažisko aktivít presúvať na chudobné krajiny strednej Ázie a Balkánu, najmä na Rusko.

V júli 2004 bola schválená nová stratégia EBOR pre Slovenskú republiku, ktorá definuje krátkodobé kľúčové operačné priority na nasledujúce dva roky. Jej podpora bude smerovať do podnikateľského, finančného, energetického sektora a do infraštruktúry. Vstupom Slovenskej republiky sa končí spoločný úverový program EBOR a EÚ so zameraním na rozvoj a rast malého a stredného podnikania. EBOR v spolupráci s EÚ pripravil nové úverové programy, ktoré budú zamerané na podporu financovania výstavby rozvoja komunálnej infraštruktúry a pre malé a stredné podniky vo vidieckom prostredí. EBOR v rámci programu na podporu malých a stredných podnikov vo vidieckom prostredí poskytne úvery pre banky a lízingové spoločnosti v sume 50 mil. EUR. Prvá zmluva v rámci novej Municipálnej finančnej facility bola podpísaná už v novembri 2004 s Dexia bankou Slovensko vo výške 32 mil. EUR.

Medzinárodná investičná banka (MIB) a Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu (MBHS)

Medzinárodná investičná banka (MIB) a Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu (MBHS) so sídlom v Moskve sú banky založené členskými krajinami bývalej Rady vzájomnej hospodárskej pomoci. Po rozdelení Českej a Slovenskej federatívnej republiky v roku 1993 sa Slovensko ako samostatná republika stalo členom MIB a MBHS. Podiel Slovenskej republiky na splatenom kapitáli v MIB je 4,85 %, čo zodpovedá 10,4 mil. EUR a v MBHS 6 %, čo zodpovedá 8,6 mil. EUR.

Najvyšším riadiacim orgánom oboch bánk sú bankové rady, ktoré zasadajú dvakrát ročne. Jarné zasadnutia sa konali v Petrohrade v Ruskej federácii a jesenné zasadnutia v Českej republike.

Jarné zasadnutia bankových rád MIB a MBHS prerokovali a schválili správy o činnosti oboch bánk za rok 2003, správy o vysporiadaní pohľadávok a záväzkov MIB a MBHS, rozpočty všeobecných prevádzkových nákladov na rok 2004 a vzali na vedomie správy o činnosti revíznej komisie MIB za rok 2003. Banková rada MBHS schválila plán práce revíznej komisie MBHS na obdobie od mája 2004 do mája 2006 a vymenovala nových členov revíznej komisie zo Slovenskej republiky a Českej republiky.

Bankové rady MIB a MBHS na svojich zasadnutiach schválili návrh vytvoriť pracovnú skupinu splnomocnených predstaviteľov vedúcich delegácií členských

štátov, ktorej úlohou je rozpracovať a prerokovať ciele, úlohy, stratégiu a základné princípy ďalšieho fungovania oboch bánk.

Na jesennom zasadnutí banková rada MBHS prerokovala a schválila správu o činnosti banky za prvý polrok 2004, informácie o vysporiadaní pohľadávok a záväzkov banky, správu o priebehu vysporiadania otázok spojených so sídlom banky na území Ruskej federácie a návrh rozpočtu všeobecných prevádzkových nákladov na rok 2005.

Na jesennom zasadnutí bankovej rady MIB bol prerokovaný a schválený materiál o rozvoji činnosti MIB vrátane optimalizácie všeobecných prevádzkových nákladov prostredníctvom využitia špecializovanej organizácie na zabezpečenie hospodárskych potrieb banky, správa o priebehu vysporiadania pohľadávok a záväzkov MIB s bývalými členskými štátmi a správa o priebehu vysporiadania otázok spojených so sídlom banky na území Ruskej federácie. Banková rada tiež schválila plnenie rozpočtu všeobecných prevádzkových nákladov za rok 2004, návrh rozpočtu na rok 2005 a plán práce revíznej komisie na rok 2005.

Súčasťou jesenných zasadnutí bolo spoločné rokovanie bankových rád MIB a MBHS, predmetom ktorého boli výsledky činnosti pracovnej skupiny splnomocnených predstaviteľov vedúcich delegácií členských štátov.

Svetová obchodná organizácia (WTO)

Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie sa zmenilo aj postavenie a úlohy Slovenska v tejto organizácii. SR je súčasťou spoločného postupu EÚ voči tejto inštitúcii a rokovania členských štátov EÚ zastrešuje Výbor 133, ktorý je poradným orgánom Rady EÚ, zodpovedným za multilaterálne obchodné záležitosti, aplikáciu pravidiel WTO a prípravu negociačných pozícií. Gestorom za SR je Ministerstvo hospodárstva SR, ktorého prostredníctvom prezentuje SR svoje záujmy.

NBS sa vyjadruje predovšetkým k časti záväzkov v oblasti finančných služieb, z toho zvlášť k bankovníctvu. V roku 2004 boli posudzované hlavne ponuky záväzkov za Ruskú federáciu a Ukrajinu, ktoré prejavili záujem o riadne členstvo vo WTO. Prístupové rokovania neboli doteraz ukončené.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)

V roku 2004 pokračovala Slovenská republika v aktívnej spolupráci pri realizácii vytýčenej a plánovanej agendy v relevantných výboroch OECD. SR participuje

a je zastúpená v 140 výboroch a pracovných skupinách OECD. Pracovná aktivita zástupcov NBS sa prejavovala predovšetkým vo Výbore pre finančné trhy (CFM), Výbore pre hospodársku politiku (EPC), Výbore pre kapitálové pohyby a neviditeľné operácie CMIT a Výbore pre hodnotenie vývoja ekonomiky (EDRC). Obdobne ako v predchádzajúcich rokoch, posilnili vystúpenia predstaviteľov NBS, ich odborná úroveň a pracovná zaangažovanosť, prezentáciu vládneho programu hospodárskych reforiem v SR.

V marci 2004 sa pod záštitou vlády SR uskutočnila v Bratislave medzinárodná konferencia Ekonomické reformy pre Európu, na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia NBS.

V júli 2004 sa vo Výbore pre ekonomické prehľady uskutočnilo hodnotenie a examinácia Portugalska, ktorú vykonali zástupcovia MF SR, MZV SR a NBS.

V rámci pravidelných periodických aktivít OECD participovala NBS v roku 2004 na vyplňaní a kompletizácii Dotazníka OECD.

V decembri 2004 sa v NBS uskutočnila návšteva predstaviteľov misie OECD v rámci prípravných prác na aktualizovanom Ekonomickom prehľade o SR, kde zástupcovia NBS prezentovali aktuálnu situáciu menového vývoja, ako aj stav a úroveň stability v oblasti bankového dohľadu a kapitálových aktivít v SR. Predstavitelia OECD, na základe predložených predbežných ekonomických ukazovateľov, hodnotili vývoj ekonomiky a politiku NBS veľmi pozitívne.